



Paul LEIBOVICI

DE LA BACĂU LA MAASTRICHT - MIREL IANCOVICI

„Tata mi-a dat cel mai mare dar pe care o persoană îl poate oferi alteia: el a crezut în mine”. Iar cel ce scrie aceste rânduri, poate adăuga cu certitudine: „Așa tată, așa fiu!”

Cetățean al orașului Bacău - am spune chiar „copilul Bacăului”, a cărui familie - cel puțin din partea tatălui, au fost muzicieni. În ceea ce privește talentele moștenite de la părinți, se pare că există anumite gene care îl pot transmite copilului tău ceva din talentul vostru la muzică, de exemplu. Talentele moștenite genetic sunt caracteristici care însă pot fi pierdute cu ușurință în cazul în care nu sunt cultivate devreme, cel mai bine înainte de vârsta de 7 ani. Sigur că luând lecții, orice copil poate învăța până la urmă să cânte la pian, însă niciodată nu o va face precum un copil care moștenește talentul muzical al părinților săi. Un copil al cărui părinți sunt muzicieni are mari șanse să fie un bun creator muzical. Mai înainte de a scrie despre familia muzicală Iancovici - de altfel cu trei generații în urmă, voi scrie despre maestrul celist de renume internațional.

Mirel Iancovici este originar din orașul Bacău-România. Violoncelistul a studiat de mic copil pianul, vioara instrumente care se aflau în casa părintească, atât sub îndrumarea tatălui cât și a bunicului. După absolvirea liceului în orașul natal, va pleca la București pentru a urma studii superioare de muzică la Conservator. Aici va fi studentul lui Serafim Antropov la clasa de violoncel și mai apoi a lui Radu Aldulescu și Paul Tortelier. S-a remarcat cu prilejul competițiilor la care a participat, câștigând premii din cele mai semnificative și care i-au deschis porțile scenelor internaționale. La Florența a excelat primind premiul „Gaspar Cassado” - Italia; apoi la Barcelona va fi distins cu „Premiul I” și „Medalia de Aur - Pablo Casals Centenary”.

Despre turneele din Europa și America ar fi de scris un capitol separat, căci succesele au fost deosebite, fiind solicitat de diverse studiouri care au înregistrat concertele pe care le susținea. Printre concertele de amploare, de mare succes a lui Mirel Iancovici voi menționa concertul de la Carnegie Hall, Concertgebouw Amsterdam, Lincoln Centre New York, Philharmonie Berlin, Palau de la Musica Barcelona, Kennedy Center Washington, Royak Festival Hall, Wigmore Hall.

În numeroasele turnee pe care Maestrul Iancovici le-a întreprins de-a lungul carierei mi-aș permite să amintesc participarea sa la Festivalul „Yehudi Menuhin” de la Gstaad; „Upper Galilee Chamber Music Days” Israel; Festivalul „George Enescu” București, Festivalul din Finlanda.

Mirel Iancovici, de-a lungul anilor a colaborat cu mari maeștrii dirijori precum Claudio Abbado, Philippe Entremont, Herman Krebbers. Desigur că apariția sa alături de o altă maestră, Silvia Marcovici, deasemenea din Bacău-România ar putea fi subiectul unui nou subiect pentru această rubrică.

Pentru mine - semnatarul acestei rubrici - a fost o surpriză vestea că băcăoanul meu este acum profesor la Maastricht în Olanda, țară pe care o vizitez și pentru care am sentimente deosebite. Olanda, în care copiii sunt îndrumați de la vârste fragede să învețe un instrument muzical. Se pare că acesta e motivul pentru care sălile de concert din Olanda sunt pline de tineret.

Maestrul Iancovici este de aproape 30 de ani profesor al Conservatorului Superior de Muzică din Maastricht. Deasemenea este invitat de a preda în Germania, Luxemburg și alte țări europene.

În ceea ce privește „violoncelul” instrumentul căruia și-a dedicat cariera și viața, maestrul a declarat: *„instrumentul muzical respectiv este într-un fel mai apropiat de vocea umană, prin faptul că are un ambitus atât de mare. Este un instrument care poate porni de la basul cel mai grav și poate să ajungă în registrul cel mai înalt al sopranei”* Un reporter l-a întrebat, pe lângă altele: *„Este greu să ai succes într-o lume plină de muzicieni foarte buni?”* La care prof. Mirel Iancovici a răspuns cu modestia care-l caracterizează: *„În afara faptului că trebuie să fii bine pregătit, trebuie să ai caracteristici personale foarte serioase, pe care să le dezvolți din copilărie și până la finalul carierei”* Dacă numeroși cronicari și ziariști au scris despre concertele, premiile și cariera profesională a lui Mirel Iancovici, îmi voi permite, în calitate de concetățean al Bacăului, și fost vecin al familiei să subliniez, una din caracteristicile de bază: moștenirea din generație în generație a talentului muzical. Bunicul lui Mirel era pe vremuri - povestea se petrecea cam prin anii 1937-38 -, plutonier major și dirijor al Fanfarei Militare din Bacău. Orașul avea chiar în centru o „Grădină de vară publică”, unde locuitorilor le plăcea să se plimbe, să se întâlnească la o vorbă-șezând pe băncile frumos vopsite –la taclale.

Straturile de flori, frumos îngrijite de florarii primăriei, încă din zorii zilei, atrăgeau atenția trecătorilor prin coloratul viu, lăsând că parfumul să ajungă chiar până în împrejurimi - în preajma vilei domnului avocat, Grigore Lupașcu-primarul orașului. În preajma zilei de duminică, nu numai straturile cu flori de toate soiurile și culorile te îmbiau dar toată atmosfera devenea plină de curățenie și voieșie. Cam pe la orele târzii ale dimineții, în fiecare duminică, se revărsau cohortele de credincioși, care ieșeau de la Biserica „Sfântu Nicolae”. Femeile credincioase, chiar dacă nu purtau broboadă sau batic, lăsându-le înfățișarea să le fie cât mai pline de voie bună, tinerească, unele mai purtau între mâini lumânarea aprinsă, iar în suflet binecuvântarea preotului Călin.

Biserica se afla la câțiva metri de „Grădina Mare”. Numai că treceau trotuarul că și se aflau în peisajul cu viorele, ghiociei, lalele, crizanteme. Gospodinele îmbrăcate în ținută sărbătorească, se așezau la „o vorbă” pe băncile alcătuite din șipci late, bine jeluite și cu picioare din fier forjat. Unii dintre gospodari preferau să ia loc la câte o mescioară a „Cazionului” - o crâșmă mai de soi -, cu mesele rotunde, sau dreptunghiulare, acoperite cu pânze albe. În jur se învâртеau chelnerii îmbrăcați - după moda vremii - pantaloni negrii, cămăși albe și pe deasupra veste din postav. Liste cu bucate, nu prea erau la modă, mai ales că în afară de o ciorbă se mai oferea ori câte o gustare potrivită cu băutura, ori o friptură la grătar și mujdei la comandă.

Nici noi copii nu eram neglijați. Primarul, un avocat –gospodar, a avut grijă să ridice în câteva „colțuri” locuri de joacă cu nisip-pe care-l aducea de pe malul Bistriței, și-l împrăștia pe unde erau scrâncioburile în care ne legănam. Așa, că familiile puteau șede liniștite, ca să schimbe o vorbă-două.

Și uite așa, trecea vremea, în așteptarea evenimentului muzical. Fanfara Militară în frunte cu dirijorul-plutonierul major Iancovici, intra pe poartă mare, care până la orele amiezii era ferecată cu un lanț pe care atârna un lacăt. Iancovici, mic de statură, în costumul militar de culoare kaki, încins cu o curea maronie pășea în fruntea celor 15-20 de instrumentiști care cum depășeau poarta grădinii își începeau programul. Bubuitul tobei mari, pe care o purta atârnată de partea superioară a corpului al mai voinic dintre militarii orchestrei, bubuia; cel cu talgerele complectă zgomotul, iar sunetele flautului spărgeau văzduhul. Chioșcul din Grădina Mare era îndată înconjurat de noi copii care ne urcăm pe garduțul verde cu linii gălbuie, care înconjura podiumul pe care se afla Orchestra militară.

Lui Iancovici îi strălucea chelia, în bătaia razelor solare puternice a unei duminici populare. Cum era cam rotunjour, și cureaua îi înconjura mijlocul durdului, din când în când, de cum ridica bețișorul spre înălțime, căci sunetele trombonului și al flautului scoteau tonuri înalte, cureaua părea că-i pocnește. Iancovici - dirijorul nu se așeza ci răsfoia încă o partitură - fapt care înveselea masele de cetățeni, care îi aplauda. Întorcându-se spre mulțimea de femei, bărbați și copii care aplaudau și strigau, cât le ținea bojoci: „Braaaaavooo!”

Pe când eram mai măricel, și cu cât vedeam filme cu tineri curajoși, și fetițe cu cărlionți atârnați pe frunte, cu atât doream să învăț pe de-a rostul poezii și cântece. ...și iată că am fost anunțați: în clădirea din fața pompierilor, se deschide „Conservatorul popular”. La clasele de instrumente muzicale era o coadă de băieți și fete de toate vârstele. Comisia de admitere era formată din doi profesori: Jean Kofler-pianist și Aurel Iancovici-fiul, pianist și dirijor al, Orchestrei de muzică populară.

Mic, grăsuț și cu chelie ca tat’su, era vestit - nu era sărbătoare populară, ca în fața prefecturei, orchestra lui Aurel Iancovici -, să nu urce scările și să execute partiturile pentru echipa de dansuri populare a Primăriei, sau să acompanieze Corul orașului. Ce mai așa intrase în obiceiul Bacăului. Oameni veseli, cântăreți și petrecăreți. Până ce s-a găsit o profesoară de „teatru” toți colegii-mari și chiar din clasele inferioare, urcau și coborau scările Conservatorului. Aurel Iancovici ne examina glasurile, și nu odată ne spunea: „*Mă copii, mai bine învățați un instrument*”. El, personal preda pianul și vioara.

Cu vioară am avut o răfuială încă din anii pe când mergeam la școala elementară. Mi s-a cumpărat o vioară, care a stat mai mult închisă în cutia neagră. Apoi, fără știrea

părinților, am oferit-o spre vânzare unui instalator care făcea reparații la bucătăria mamei. De voie, de nevoie am mers de câteva ori la clasa lui Iancovici. Numai că acesta dându-și seama cu ce fel de elev are de-a face m-a plasat la clasa domnului Burghelea - un bătrân actor.

...Anii au trecut. Iancovici, această familie de muzicieni, cum s-ar spune, din „tată-n fiu” de-a lungul generațiilor, a dispărut sau mai bine zis, nu mai auzisem absolut nici o veste... Cu fața la Calculator, am descifrat acum câțva timp, pe un filmuleț numele „Mirel Iancovici”, la care s-a adăugat „Cellist de renume internațional, originar din România”. O mare familie de muzicieni!

Paul LEIBOVICI
Rehovat, Israel
15 februarie 2017